

Danmarks Naturfredningsforening i Aarhus

Årsberetning 2019-2020

Morgenstemning i Aarhus Ådal, september (Foto: Sebastian Jonshøj)

Udarbejdet af Sebastian Jonshøj, på vegne af – og med hjælp fra – bestyrelsen i DN Aarhus

D. 25. oktober 2020

Trykt i 120 eksemplarer

Er tilgængelig i en elektronisk pdf-version på aarhus.dn.dk

Henvendelse vedr. indhold kan rettes til DN Aarhus på aarhus@dn.dk

Indholdsfortegnelse

Når Verden går af lave - men naturen består	4
Hvem er DN Aarhus?	5
DN Aarhus lokalafdeling.....	5
DN Aarhus UNG (Studenterafdelingen)	5
Medlemsstatus i DN Aarhus	6
Vil du være med, som frivillig aktiv?	6
Hvad har DN Aarhus udrettet i årets løb?	7
Fredninger	7
Natur og biodiversitet	9
Miljø	11
Klimaaktiviteter	13
Høringssvar og indsigelser.....	15
Landsdækkende kampagner – lokalt	19
Medlemsarrangementer & -ture	21
DN Aarhus samarbejder	23
Samarbejde med andre grønne interessenter	23
Samarbejde med myndighederne	24
Eksponering af DN Aarhus - kommunikation og PR	27
Hjemmeside, Facebook og Nyhedsbrev	27
Omtale i medierne	28
En hilsen fra studenterne	29
Bestyrelse og suppleanter i DN Aarhus*	31

Når Verden går af lave - men naturen består

Netop som vi troede, at 2020 skulle blive året, hvor biodiversitetskrisen kom i berettiget fokus, indtraf et endog meget levedygtigt, biologisk fænomen, der paradoksalt nok satte Verden i stå og løb med al opmærksomheden. Også i DN Aarhus spændte COVID-19 ben for hverdagen og for en lang række spændende projekter og arrangementer. Således har vi pga. forsamlingsforbud måtte aflyse langt hovedparten af de mange planlagte offentlige ture og foredrag i løbet af de seneste otte måneder. Og samtidig har de sundhedsfaglige anbefalinger forhindret stort set al ordinær mødeaktivitet blandt såvel foreningens aktive frivillige, som overfor myndigheder og andre samarbejdspartnere.

Den foreliggende årsberetning afspejler derfor en højst usædvanlig tid i DN Aarhus. Det er nemlig ganske udfordrende at opretholde sammenhængskraften i et frivilligmiljø, når man ikke må ses og pleje fællesskabet. Men det til trods, er det i al beskedenhed ikke småting vi har udrettet i årets løb.

Vi har præsenteret en ambitiøs Klimaplan med konkrete anvisninger til, hvordan Aarhus Kommune kan opnå CO₂-neutralitet i 2028. Vi har deltaget konstruktivt i arbejdet med og debatten om Moesgaard Vildskov. Og vi har styrket og udbygget relationerne til andre grønne aktører og til kommunens politikere og embedsværk. Alt sammen forudsætninger for, at DN Aarhus i stigende grad kan bidrage til Den Grønne Omstilling og være med til at vende tilbagegangen i biodiversitet.

Og apropos biodiversitet. At skabe plads til en vild og levende natur er ikke så meget en praktisk øvelse, som det er en mental overvindelse. Det viser sig stadig tydeligere i takt med at arealer afsættes til naturformål, men samtidig mødes af bekymring for uorden eller begrænsninger i vores personlige frihed. Corona-virus har gjort os alle mere bevidste om naturens betydning som rekreativt opholdsrum og legeplads. Nu skal vi blot lære også at betragte naturen som et levende miljø, af og for alle de andre ligeværdige skabninger, som vi deler planeten med. Ved at udvise respekt, hensyn og villighed til at deles om pladsen, kan vi høste storslåede oplevelser og skabe bedre livsvilkår for alle. En ren win-win for natur OG mennesker.

Sebastian Jonshøj, formand

Hvem er DN Aarhus?

DN Aarhus lokalafdeling

DN Aarhus er en lokal underafdeling af Danmarks Naturfredningsforening. Lokalafdelingen består alene af frivillige medlemmer, organiseret i en bestyrelse og et netværk af aktive. Alle er ulønnede og enhver bidrager efter tid, lyst og evne. Arbejdet foregår typisk i mindre arbejdsgrupper, og fælles drøftelser og beslutninger sker på jævnlige afdelings- og bestyrelsesmøder, hvorunder der også kan være faglige oplæg e. lign. Afdelingens prioriteringer – for sådanne er der nødvendigvis – og daglige arbejde afspejler gerne en blanding af de aktives faglige baggrund og personlige motivation. Men DN Aarhus kan til enhver tid trække på de professionelle ressourcer og fagspecifikke kompetencer, som findes i DN Sekretariatet i København. Og det er faktisk bemærkelsesværdigt, så langt man kan nå ad frivillighedens vej. Det er DN Aarhus' virke et forbilledligt eksempel på.

I øvrigt bliver der, som i enhver velfungerende foreningskultur, lagt vægt på sociale aktiviteter og faglige ekskursioner, hvor mailkorrespondance og mødeformalia bliver erstattet af uformelt samvær og ny inspiration. Og endelig har man som aktiv i DN Aarhus mulighed for gratis deltagelse på en lang række forskellige kurser arrangeret i DN-regi, hvor man kan erhverve sig relevante kompetencer, der sidenhen kan bidrage til at kvalificere indsatsen for foreningen.

DN Aarhus UNG (Studenterafdelingen)

DN Aarhus Ung skal ses som et selvstændigt sideskud, rodsrud eller topskud – ja, til tider endog vildskud - til DN Aarhus, og har sit udspring og virke i byens studiemiljø, fortrinsvis omkring Aarhus Universitet. Afdelingen har egen bestyrelse og er forbeholdt studerende, og de praktiserer en meget aktiv linje med fokus på formidlingsarrangementer og borgerinddragende aktiviteter. Læser du på en videregående uddannelse i Aarhus, er aktivt medlemskab af DN Aarhus UNG en oplagt anledning til at gøre en grøn forskel i samvær med ligesindede, samtidig med at du styrker dit CV.

På side 29 samt på aarhus.dn.dk kan du læse mere om studenterafdelingen og deres mange aktiviteter.

Medlemsstatus i DN Aarhus

Udover bestyrelsen og de øvrige aktive defineres DN Aarhus ved de mange menige DN-medlemmer, som bor indenfor Aarhus Kommune og som støtter foreningens arbejde med deres opbakning og kontingent. Faktisk er DN Aarhus således landets næststørste lokalafdeling under Danmarks Naturfredningsforening.

År	Antal medl.
2015	6.803
2016	7.827
2017	9.002
2018	8.552
2019	8.748
2020	8.439*

*medio oktober 2020

Som det fremgår af figuren til venstre, fluktuerer medlemstallet over årene, hvilket typisk er et udtryk for om der er ført proaktive hvervekampanjer, eller ej. Men tallene afspejler dog også en umiskendelig fremgang, som helt givet kan forklares ved en øget opbakning til den grønne dagsorden. Vi betragter i DN Aarhus medlemstilslutningen som en tillidserklæring, der selvfølgelig skal omsættes i praktiske initiativer og konstruktiv politisk interessevaretagelse, til gavn for natur, klima og miljø.

Derfor arbejder vi også hele tiden med at trimme vores lokale organisering og arbejdsform, således at vi bedre kan imødekomme de stadigt flere, som ønsker at virke aktivt for foreningen. Medlemsfremgangen og det grønne momentum afstedkommer nemlig et øget antal forespørgsler fra aarhusianere, som ønsker at bidrage med andet og mere end blot kontingentet. Det er naturligvis entydigt positivt, men indebærer dog en øget arbejdsbyrde for bestyrelsen og en prioritering af ressourcer til at håndtere interne anliggender. Således er en del tid i de forgangne år gået med reorganisering og tilrettelæggelse af aktiviteter, med det formål at understøtte de aktives virke og i højere grad målrette ressourcerne mod de rette opgaver og interesser. Det er en proces som vedvarende pågår og løbende optimeres.

Vil du være med, som frivillig aktiv?

Ønsker du at deltage, eller blot at vide mere om arbejdet som aktiv frivillig i DN Aarhus, så læs mere på aarhus.dn.dk, eller send os en mail på aarhus@dn.dk. Med jævne mellemrum afholder vi lokale Intro-møder, hvor vi fortæller mere om livet som aktiv frivillig. På bagsiden af dette hæfte finder du en oversigt over bestyrelsesmedlemmer og suppleanter i DN Aarhus pr. ultimo oktober 2020.

Hvad har DN Aarhus udrettet i årets løb?

DN Aarhus beskæftiger sig med et væld af forskellige opgaver i årets løb. Med udgangspunkt i foreningens formåls erklæring om at skabe *et bæredygtigt samfund med en rig og mangfoldig natur, et smukt varieret landskab og et rent og sundt miljø* er det næsten kun fantasien – og selvfølgelig vore begrænsede ressourcer – der sætter grænserne. I det følgende finder du et repræsentativt udpluk af vore aktiviteter i det forgangne år.

Fredninger

Arbejdet med fredningssager er en historisk forankret og helt central del af foreningens DNA. Nogle år fylder det meget i arbejdsplanen, mens det i andre, som f.eks. det forgangne, handler mere om at følge – og følge op på – myndighedsbehandlingen af de allerede gennemførte fredninger. Som udførligt omtalt i de seneste årsberetninger, er der indenfor de senere år gennemført to fredninger i Aarhus kommune, nemlig Botanisk Have og det vi kalder Harlev-fredningen. Status på begge er som følger:

Botanisk Have - en oase i Midtbyen (Foto: S. Jonshøj)

Botanisk Have mangler fortsat en plejeplan

Botanisk Have blev fredet ved afgørelse i Miljø- og Fødevarerklagenævnet d. 3. maj 2018. En af de centrale bestemmelser i fredningen er, at Aarhus Kommune senest to år efter fredningens gennemførelse skal udarbejde en plejeplan, som skal udmønte fredningens formål. I december sidste år inviterede kommunen os til at kommentere et udkast til "Plejeplan 2020-2021", men vi mangler fortsat at se den endelige plan. [Læs mere om fredningen](#) på aarhus.dn.dk.

Harlev-fredningen – en langsommelig affære

Harlev-fredningen, der omfatter Lillering Skov, Tåstrup Sø og Mose, Stjær Stenskov samt det mellemliggende område, blev oprindeligt igangsat i 2008 og er efter en meget lang og omfattende sagsbehandling endelig afsluttet d. 19. december 2019 med en afgørelse i Miljø- og Fødevarerklagenævnet.

Med afgørelsen forestår dog stadig en del arbejde, for helt at opfylde bestemmelserne i fredningen. Derfor tog DN initiativ til en besigtigelse i foråret 2020, hvor vi drøftede de forskellige problemstillinger med Aarhus Kommune. Blandt andet skal den offentlige adgang fremmes via flere rekreative stiforbindelser; der er behov for oprydning flere steder, og der mangler publikumsinformation og parkeringsmuligheder. Endelig finder vi det oplagt, at myndighederne udarbejder en egentlig forvaltningsplan for fredningen og dens naturindhold, naturligvis i respekt for og i samarbejde med de private lodsejere og DN. [Læs mere om fredningen](#) og om områdets natur- og kulturhistoriske kvaliteter på aarhus.dn.dk

Besigtigelser med Fredningsnævnet

Når en myndighed eller lodsejer ønsker en dispensation fra en eksisterende fredning, kræver det godkendelse af det lokale Fredningsnævn, der består af en dommer, samt et kommuneudpeget og et statsudpeget medlem. Der kan f.eks. være tale om en lodsejers ønske om at foretage en udbygning af en ejendom eller ændring af terræn indenfor en fredning, eller om konstateringen af en egentlig overtrædelse af fredningsbestemmelserne. Fredningsnævnet træffer oftest deres afgørelser på baggrund af en fysisk besigtigelse, med deltagelse af berørte interessenter. I DN lægger vi stor vægt på at deltage i disse besigtigelser og argumentere for vores synspunkter, idet vi derigennem anerkender og hævder betydningen af fredningsinstrumentet, som et af vore allervigtigste naturbeskyttelsesværktøjer.

I det forgangne år har DN Aarhus deltaget i 9 besigtigelser over hele kommunen, fordelt på følgende fredninger:

- [Fulden](#), 1
- [Aarhus Ådal](#), 2
- [Brabrand Sø](#), 1
- [Holme Bjerge](#), 3
- Skæring Strand, 1
- [Botanisk Have](#), 1

Den centrale del af Harlev-fredningen (Foto: S. Jonshøj)

Natur og biodiversitet

Man kan altid diskutere, om naturen får tilstrækkelig politisk opmærksomhed, men faktum er, at begreber som *Biodiversitet* og *Vildskov* bliver anvendt stadig mere hyppigt på Rådhuset, og oftest i en "positiv" kontekst. Der er et stigende pres fra vælgerne for mere og vildere natur og flere grønne områder. DR's programmer fra Hjørring har inspireret mange borgere og politikere til grønne ideer, og er tilsyneladende i et vist omfang lykkedes med at bearbejde det traditionelle ordensparadigme, der præger vores kollektive opfattelse af prydhaver, rekreative områder og vejrabatter. Alle vil pludselig gøre noget for de vilde blomster, bier og andre insekter!

Blomstrende rabatter i Aarhus – til glæde for insekter OG mennesker (Foto S. Jonshøj)

Biodiversitet i byrummet

I DN Aarhus deler vi naturligvis begejstringen for det vilde, og har taget konsekvensen. I løbet af foråret fik vi således vores første officielle [Sommerfugle-ambassadør](#), hvis opgave består i at stemme dørklokker hos virksomheder, institutioner og boligforeninger m.fl. og forsøge at overtale dem til en mere levende og biodivers forvaltning af deres grønne områder. Udgangspunktet var utaknemmeligt pga. sammenfald med Corona-nedlukninger, men nu er hun så småt – og godt – i gang med de første initiativer, og vi håber på lydhørhed, samarbejdsvilje og nysgerrighed fra lods ejere og arealforvaltere, offentlige som private, over hele kommunen. På sigt vil det være et drømmescenarie, hvis vi i DN Aarhus kan nedsætte en lille indsatsstyrke af Sommerfugle-ambassadører, som kan bistå alle med lyst og vilje til at fremme biodiversiteten på egen matrikel; potentialet er enormt, vurderes det.

Moesgaard Vildskov

Når der tales så meget om plads til den *vilde* natur skyldes det jo, at forskningen fremhæver dette som helt afgørende for at standse tilbagegangen i den biologiske mangfoldighed. Vi er nødt til at give slip visse steder, at miste grebet om udviklingen og overlade det til naturen selv at finde sin vej. Det er omkostningseffektivt og det har virket i millioner af år. Men det afføder stærke reaktioner fra mange, således at afgive kontrollen og lade græsset i haven – eller træerne i skoven – gro vildt.

Det gør sig også gældende i forhold til beslutningen om at udlægge dele af Marselisborgskovene som urørte. I årets løb er debatten om [Moesgaard Vildskov](#) taget til, og meningene er mange og delte. Dvs., der synes egentlig ikke at være nævneværdig modstand imod selve ophøret af tømmerproduktion og skovbrug, og flere døde træer i skovbunden. Eller for den sags skyld en skov med flere naturlige vådområder. Men når det kommer til et af kerneelementerne, nemlig helårsgræsning med ”vilde” heste og kreaturer, så kan det nok være at folk kommer på barrikaderne.

I DN Aarhus [bakker vi imidlertid helhjertet op](#) om græsning, som en naturlig og uundværlig del af den dynamiske forvaltning og udvikling, der skal skabe et mere varieret, robust og levende skovøkosystem – og et spændende oplevelsesrum for befolkningen. I et [debatindlæg](#) medgiver vi, at det vil indebære forandringer og kræve fleksibilitet af alle brugergrupper i skoven, men vi anfægter påstanden om, at det vil være ødelæggende for nogen. Beslutningen om Moesgaard Vildskov – inklusiv græssende dyr – er truffet med udgangspunkt i ønsket om at skabe bedre vilkår for

biodiversiteten, og det vil uundgåeligt påvirke de aktiviteter, der hidtil har haft førsteprioritet i skoven. Men i sidste ende skulle alle interessenter gerne opleve en rigere skov OG en fortsat mulighed for at dyrke deres interesser på en tilfredsstillende måde.

DN Aarhus deltager i en kernefølgegruppe, som kommunen har nedsat, med henblik på at skabe og opretholde en transparent og konstruktiv dialog og kommunikation om projektet.

Vildskov i Skræddermosen i Fløjstrup Skov (Foto: S. Jonshøj)

Miljø

Snart kan det være slut med drikkevand fra hanen. Så dystert beskrives fremtiden ofte i medierne, f.eks. i septemberudgaven af Samvirke, og ikke uden grund. Den tilgængelige drikkevandsressource i Aarhus Kommune er fuldt udnyttet, og det er ikke muligt at finde nye vandressourcer i kommunen, hvis grundvandet forurenes. Det er især forurening med pesticider, som er årsag til, at drikkevandet fremover ikke vil kunne leve op til kvalitetskravene. Medmindre kommunen sørger for, at grundvandet beskyttes.

Første skridt til sikring af grundvandet er udarbejdelse af en såkaldt indsatsplan. Det er allerede sket for Beder og for Stautrup-Åbo, og helt aktuelt er en indsatsplan for StorAarhus på vej i en 12 ugers offentlig høring. Erfaringer fra Beder viser desværre,

at en godkendt indsatsplan på ingen måde er en garanti for, at drikkevandet faktisk beskyttes. Økonomien kan nemlig spænde alvorligt ben for den nødvendige indsats. Stiller kommunen krav om, at der ikke må sprøjtes med gift i indsatsområder til beskyttelse af drikkevand kræver det en økonomisk kompensation til lodsejeren. Forureneren skal ifølge loven betales for ikke at forurene!

Mens vi venter på Indsatsplanerne ... (Foto: Søren Højager)

Landbrugserhvervet har dog ikke været tilfreds med ordningen og har via forskellige retsinstanser trukket sagen i Beder-området i langdrag. Miljø- og Fødevarerklagenævnet har imidlertid givet kommunen medhold i, at den må stille krav om forbud mod anvendelse, håndtering og opbevaring af pesticider på landbrugsjord i et indsatsområde til beskyttelse af drikkevand. Alligevel har kommunen tøvet noget med at stille krav til lodsejerne, og nu er situationen endvidere den, at landbruget ikke er tilfreds med størrelsen af den økonomiske kompensation, som kommunen tilbyder. Og sidst men ikke mindst har Landbrug & Fødevarer anlagt sag mod Miljø- og Fødevarerklagenævnet, da afgørelsen helt grundlæggende betragtes som principiel og strider imod landbrugets interesser.

Kommunen har beregnet, at udgifterne til administration af ordningen vil andrage 2,3 mio. kr. om året ud af det samlede årsbudget på omkring 20 milliarder kr. Selve erstatningen til landmændene kommer fra vandværkerne. I forbindelse med indstillingen til byrådet om indsatsplan for StorAarhus anføres: *Der er ikke tilført midler til realisering af indsatsplanerne. Det belyses i indstillingen, hvad der skal tilføres af midler for at realisere indsatsplanerne over en 20-årig periode. Tilfører byrådet ikke disse midler, vil indsatsplanerne blive realiseret over en meget lang årrække. Dette vil indebære en stor risiko for drikkevandskvaliteten, og lodsejerne vil ikke kunne få en afklaring indenfor en rimelig tidshorizont.* På den baggrund bakkede DN Aarhus i sommerens løb i et [debatindlæg](#) op om forvaltningens efterlysning af økonomiske ressourcer til en snarlig realisering af den for længst vedtagne Indsatsplan for Beder. Derfor glæder vi os over at konstatere, at der i det netop indgåede budgetforlig for 2021, er afsat de fornødne midler til eksekveringen af indsatsplanerne.

For os i DN er det fuldstændig uforståeligt, at der overhovedet kan være tvivl om, at sikring af drikkevandet skal have allerhøjeste prioritet, når budgettet fastlægges. Siden man i 1950'erne for alvor begyndte at bruge pesticider, har der været godkendt 600 forskellige stoffer i Danmark, og hertil kommer de ikke-godkendte, som også findes i grundvandet. I 101 af 240 undersøgte borer i Aarhus Kommune er der fundet rester af sprøjtegifte, 34 fund over grænseværdien. Hvad venter vi mon på? I DN Aarhus vil vi naturligvis afgive høringsvar til Indsatsplan for StorAarhus, hvori vi vil fastslå ovenstående pointer. Det er på tide, at de aarhusianske politikere lægger håndfast konsekvens bag deres i øvrigt visionære og modige beslutninger om en reel beskyttelse af vores fælles drikkevandsressource.

Klimaaktiviteter

Man kan argumentere for, at klimadagsordenen naturligt hører under overskriften Miljø. Men vi vælger nu alligevel at give den både selvstændig bevågenhed og spaltepads. Rigtig mange af DN's medlemmer sætter nemlig klimaproblematikken meget højt, og det afspejles i stigende grad i foreningens prioriteringer og virke. I DN Aarhus har vi således etableret en klimaarbejdsgruppe, som dels beskæftiger sig med klimapolitisk interessevaretagelse og dels med formidlingsaktiviteter.

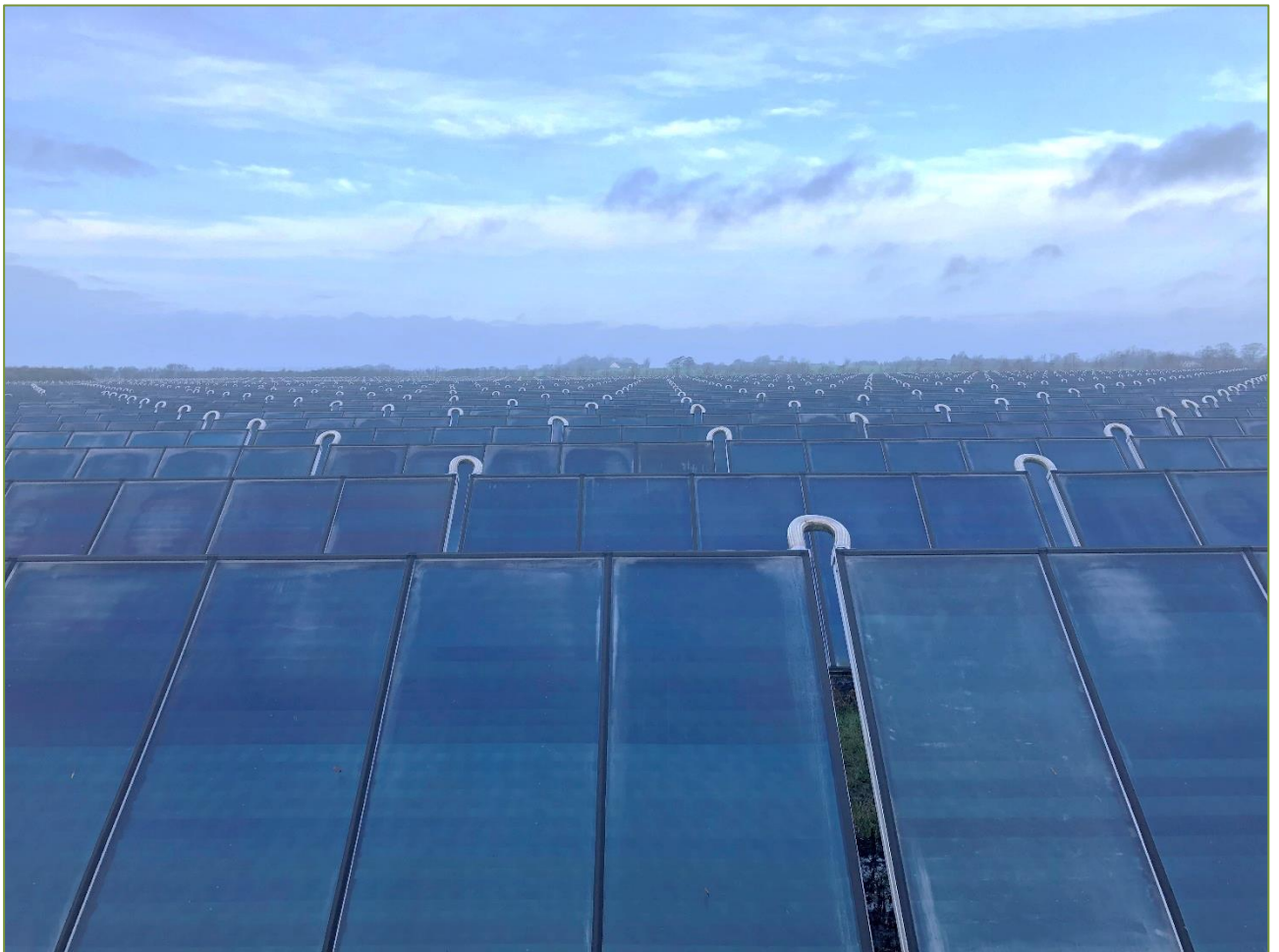
DN Aarhus' Klimaplan

Omdrejningspunktet for rigtig meget af klimagruppens arbejde i det forgangne år har været DN Aarhus' eget bud på en [klimaplan for Aarhus Kommune](#). Det er en

ganske omfattende og meget ambitiøs plan for, hvordan vi allerede i 2028 kan opnå CO₂-neutralitet og således bidrage substantielt til det nationale mål om en 70 % reduktion af landets drivhusgasudledning i 2030.

Helt overordnet mener DN, at Aarhus Kommune skal gå så langt, som det overhovedet er muligt på lokalt plan, uden samtidig at obstruere eller overse muligheden for oplagte synergier med nationale initiativer og planlægning. Planen skitserer udfordringen og anviser derpå ca. 100 konkrete forslag til både virkemidler og placeringer af de VE-installationer, der skal erstatte vores fossile energiforsyning.

Og netop her er DN Aarhus selvfølgelig ikke blind for nogle mere eller mindre åbenlyse dilemmaer ift. andre DN-kerneinteresser. Vindmøller og solcelleanlæg har traditionelt været genstand for udbredt skepsis eller endog modstand blandt mange medlemmer – præcis som det er tilfældet i dele af befolkningen – fordi de sjældent falder naturligt ind i omgivelserne.

Solvarmeanlæg i Sønderjylland. Tekniske installationer i landskabet kræver omhyggelig planlægning (Foto: S. Jonshøj)

Men måske er der behov for at se lidt anderledes på tingene, i lyset af klimaforandringerne og nødvendigheden af CO₂-neutrale alternativer til kul, olie og gas? Det mener i hvert fald formand Sebastian Jonshøj, som i en [kronik](#) fra januar i år forsøger at prikke til de vante forestillinger om vindmøller som decideret grimme, og appellerer til en øget tolerance overfor og accept af VE-installationer. Men når det er sagt, bør der fortsat ikke herske tvivl om, at udpegningen af lokaliteter til VE-formål naturligvis skal ske på baggrund af omhyggelige miljøvurderinger og ikke må kompromittere natur og biodiversitet.

Klimaplanen har modtaget talrige reaktioner, heriblandt megen ros fra politisk side. Men den har også affødt kritiske bemærkninger fra borgere i baglandet. Vi forsøger at besvare dem sagligt og nuanceret og noterer os samtidig en tilsvarende opbakning og anerkendelse fra såvel borgere, som NGO'er og embedsfolk. Klimaplanen er blevet bemærket, som et konstruktivt og kvalificeret indspark til debatten og har afstedkommet en meget konkret og substantiel dialog med kommunens klimasekretariat og lokalpolitikere på tværs af byrådssalen.

Protester over brug af biomasse

Noget af det, som DN er grundlæggende uenig med et flertal i byrådet om, er de centrale virkemidler til opfyldelse af målsætningen om CO₂-neutralitet i 2030. Mens DN i Klimaplanen argumenterer for et reduceret energiforbrug og en konvertering til reelt vedvarende og CO₂-neutrale energikilder i kraftvarmeproduktionen, såsom sol, vind, geotermi o.lign., så sværger kommunen i deres klimaplan til CCS (Carbon Capture-teknikker) og fortsat afbrænding af biomasse. Det har afstedkommet en livlig debat både på de indre linjer og i lokalpressen, ikke mindst fordi der er rejst begrundet tvivl om bæredygtigheden bag de konkrete biomasseleverancer fra Nordamerika. Med baggrund i et opråb fra amerikanske NGO'er, gik DN Aarhus derfor sammen med Verdens Skove og Klimabevægelse om et [brev til borgmesteren](#), hvori vi i skarpe vendinger kritiserede forholdene.

Høringssvar og indsigelser

Blandt DN's traditionelle kerneopgaver hører afgivelse af høringssvar og indsigelser overfor myndighedernes afgørelser i sager, der vedrører klima-, plan-, natur- og miljøbeskyttelseslovgivning. Det er sjældent muligt at reagere på alt, så vi tvinges typisk til en prioritering af de sager, der enten har størst principiel betydning, som bedst matcher vore lokale kompetencer eller, hvor det vurderes, at chancerne for et posi-

tivt udfald står bedst mål med anstrengelserne. Siden efteråret 2019 har DN Aarhus afgivet bemærkninger ifm. følgende sager:

Aarhus Kommunes forslag til Temaplan for VE-energi

I et ganske omfattende [høringssvar](#) – i øvrigt tilsluttet af Dansk Ornitologisk Forening, Østjylland – anerkendte vi indledningsvis Aarhus Kommunes ønske om CO₂-neutralitet i 2030, skønt vi gerne så det indfriet tidligere. Derimod forholdt vi os kritisk til de anviste løsninger, som efter vores opfattelse er aldeles utilstrækkelige ift. at nå målsætningen. Vi forholdt os ligeledes til de konkrete forslag til placering af vindmøller og solcelleanlæg, men nok så vigtigt til en række principielle forhold vedr. placering af VE-anlæg i almindelighed. Og endelig løftede vi sløret for nogle af de alternative og supplerende scenarier, som fremgår af den Klimaplan, som DN Aarhus i mellemtiden har fremlagt offentligt i sin fulde og endelige form (se omtale under Klimaaktiviteter, side 13).

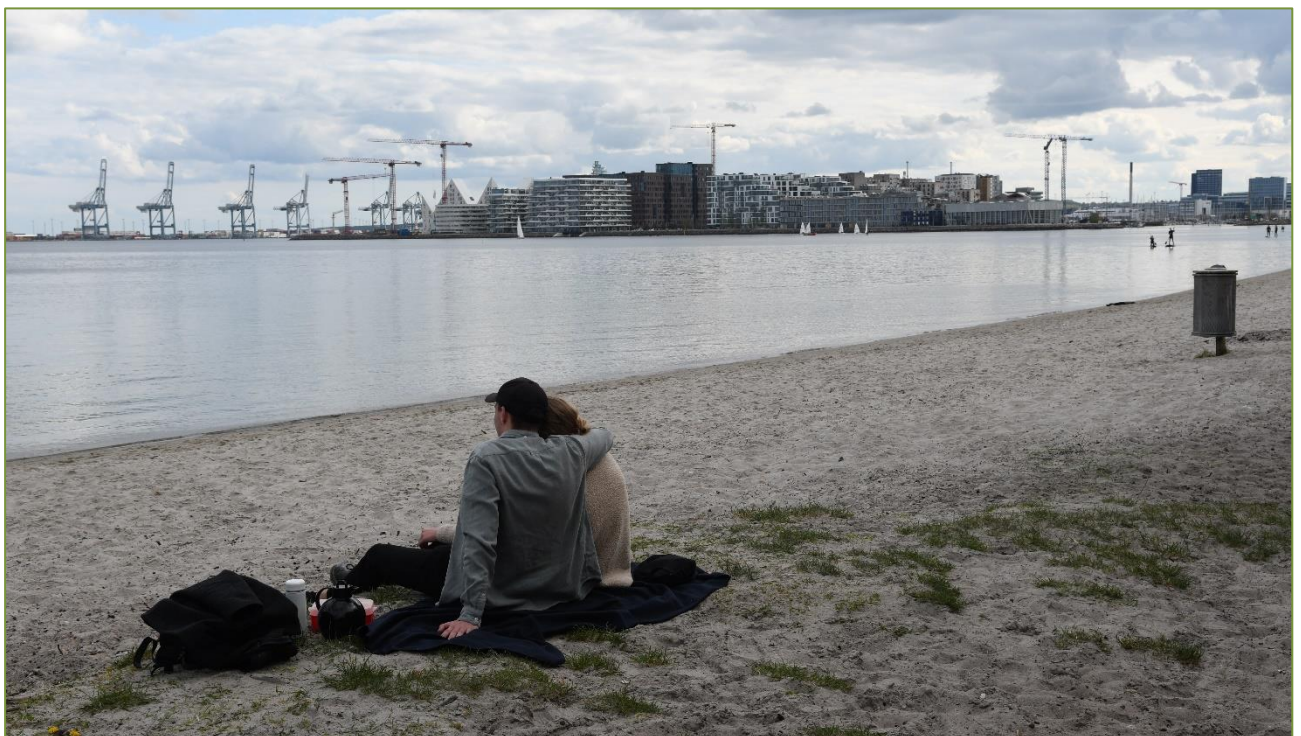

Vindmøller - et integreret element i kulturlandskabet. Mod nord fra Todbjerg (Foto: S. Jonshøj)

Udvidelse af Aarhus Havn

Omkring årsskiftet sendte Aarhus Kommune et [debatoplæg om en gigantisk fremtidig havneudvidelse](#) i offentlig høring. I [DN's kommentarer](#) rejser vi indledningsvis tvivl om selve begrundelsen for en udvidelse, som vi mener er utilstrækkeligt underbygget, og fremfører i øvrigt at: *"Det er intet mindre end byens identitet, defineret ved den umiddelbare overgang mellem land og vand og mellem grønt og blå, der er på spil"*. Efterfølgende indskærper vi en række væsentlige natur- og miljømæssige forhold, som bør iagttages og imødekommes, såfremt udvidelsen trods alt måtte finde politisk opbakning og iværksættes. Herunder ikke mindst hensynet til det marine økosystem, de trafikale implikationer og muligheden for aktivt at etablere kompenserende tiltag for biodiversiteten, både til lands og til vands.

DN Aarhus er siden blevet inviteret til møde med Aarhus Havn for at gå i dialog om muligheder og udfordringer.

Udsigten over Aarhus Bugt forhindres i stigende grad af havneudvidelser (Foto: S. Jonshøj)

Årslev Fællede – byudvikling vest for Aarhus

I kommuneplan 2017 optræder området sydvest for Årslev som såkaldt *perspektivareal*. Det vil sige, at det indgår i den langsigtede planlægning for en gradvis udbygning af Aarhus, og der har da også tidligere været skitseret planer for de konkrete arealer.

Morgenstemning på engene ved Brabrand sø. Aarhus Ådal er kronjuvelen blandt byens lysåbne naturlokaliteter (Foto. S. Jonshøj)

Derfor var det heller ikke synderligt overraskende, at man i april i år fik mulighed for at kommentere på et [debatoplæg om Helhedsplan for Årslev Fælled](#), som beskriver visionen for et stort byudviklingsprojekt ovenfor den skrånende ådal. Projektet rummer i sig selv visse kvaliteter, men [DN's væsentligste bemærkninger](#) gik naturligvis på de omkringliggende, værdifulde naturområder, som under ingen omstændigheder må kompromitteres. Og så brugte vi endnu en gang anledningen til at italesætte behovet for sammenhængende planlægning og udvikling, når stregerne slås til kommunens fremtidige arealanvendelse.

Buslomme i Højbjerg

I denne sag foranledigede en borgerhenvendelse vores uopfordrede reaktion overfor myndighederne. Kommunen havde påbegyndt etableringen af en ny busholdeplads i Højbjerg, tilsyneladende uden hensyn til en eksisterende byplanvedtægt og trods lokale borgerprotester. Siden der var tale om rydning af et træbevokset areal og et umiddelbart noget uldent sagsbehandlingsforløb valgte DN at gå aktivt ind i sagen med en [kritisk henvendelse til kommunen](#), hvori vi udtrykte undren over en

række forhold og slutteligt luftede vores generelle bekymring for reduktionen af de små, undseelige grønne pletter i Aarhus.

Aarhus Kommune har efterfølgende kvitteret med en redegørelse og et løfte om at tage pointen om værdien af de grønne områder ad notam.

Øvrige høringsvar

I forbindelse med et kommunalt ønske om en udvidelse af Hørgaarden Lokalcenter i Risskov, valgte DN Aarhus at indsende nogle [praktiske bemærkninger](#) til (re-)etableringen af et grønt, rekreativt område. Det handler om til stadighed at fremhæve muligheden for konkrete tiltag til fremme af biodiversitet, og dermed gradvist vende en forvaltningskultur, der alt for ofte pr. automatik sværger til fed muldjord, kortklippet græs og intensiv ukrudtsbekæmpelse.

Senest kommenterede vi meget kortfattet på planerne for en [overdækning af bane-graven](#) i Aarhus Midtby.

Landsdækkende kampagner – lokalt

DN Sekretariatet i København ("Hovedafdelingen") søsætter med jævne mellemrum nationale kampagner med det formål, at fremme den både folkelige og politiske opmærksomhed omkring en given problemstilling. Kampagnerne kan rette sig mod akutte sager, der kræver øjeblikkelig handling, eller de kan have karakter af mere langvarige oplysnings- og inddragelsesprojekter, der i bedste fald kan præge en natur- og samfundsudvikling. I lokalafdelingen gør vi vores for at implementere kampagnerne i folks virkelighed og hverdag.

DN's Affaldsindsamling

Den vel nok mest almindeligt kendte og etablerede kampagne må være vores store, årlige [affaldsindsamling](#), som i år blev udskudt fra foråret pga. Corona og i stedet afviklet d. 19. september.

DN Aarhus koordinerede indsamlinger og afhentning af affald på 8 lokaliteter over hele kommunen, og resultatet af de ihærdige deltageres anstrengelser var over 500 kg affald, samt en indkøbsvogn, et løbehjul, en barneseng og adskillige cykler.

DN Aarhus oplever, hvordan initiativet år for år breder sig, som ringe i vandet. Der er talrige gengangere, men også mange nye deltagere, heriblandt institutioner, menighedsråd, grundejer- og boligforeninger m.fl. Nogle organiserer sig i facebookgrup-

per, og andre udvider sågar aktiviteten til flere gange om året. Det langsigtede succeskriterium må selvfølgelig være at gøre arrangementet overflødigt når vi lærer at rydde op efter os selv, men i mellemtiden er DN meget taknemmelig for jeres opbakning og indsats, og håber at I atter stiller op til næste år, hvor indsamlingen forventes afholdt **søndag d. 18. april 2021!**

"Vild i naturen" - Naturens Dag på Aabrinken

Den 2. søndag i september afholder DN og Friluftsrådet hvert år Naturens Dag, på talrige lokaliteter over hele landet. I Aarhus har vi efterhånden skabt en tradition for et publikumsarrangement ved Brabrandstien, i nært samarbejde med Aabrinken Kogræsser- og Naturplejeforening. I år var ingen undtagelse, trods visse Coronaforanstaltninger, der indebar visirer, mundbind, rigelige mængder af håndsprit og behørig formaning. Under temaet *Vild i naturen*, samledes ca. 40 deltagere i alle aldre til et par timer med næsen dybt begravet i vegetation – og i kokasser. Kyndigt vejledt af biolog og turguide Michael Straarup Nielsen og en flok DN-frivillige, blev der spillet Natur-banko, arrangeret sneglevæddeløb og artsregistreret både planter og dyr. Og køerne – nå ja, de tyggede såmænd bare drøv og understøttede insektfaunaen med en nylagt kasse.

Giftfri Haver

Kampagnen [Giftfri Have](#) blev lanceret af DN i 2016, i et samarbejde med foreningen Praktisk Økologi. Målet er, at man i 2020 har registreret 100.000 giftfri haver svarende til 5.700 ha, hvorpå der ikke anvendes sprøjtegifte. Status på landsplan er i skrivende stund blot 22.554 tilmeldte haver, og skønt det er langt fra målet fortsætter kampagnen ufortrødent. Der er stadig daglig ny tilslutning fra samvittighedsfulde haveejere, og DN håber naturligvis på mange flere giftfrie kvadratmeter. Desuden er der mulighed for, at kommunale forvaltninger kan tilmelde sig ordningen. I sidste års budgetforlig tilkendegav Aarhus Kommune ønske om at blive Giftfri Kommune, i lighed med – på nuværende tidspunkt – 25 andre kommuner over hele landet. Det ser vi fortsat frem til og arbejder for.

Naturtjek / Biodiversitet NU

Siden 2015 har kampagnen [Det Store Naturtjek](#) arbejdet for at skabe folkelig opmærksomhed om begrebet *Biodiversitet*, og samtidig dokumentere dens udvikling i Danmark. Der er tale om det hidtil største *Citizen Science* tiltag i Danmark, et borgerinddragende projekt, hvor almindelige mennesker, unge som gamle, med deres mo-

biltelefon kan deltage i indsamlingen af data og herved være med til at tilvejebringe værdifulde oplysninger til forskere på universiteterne i Aarhus og København. I Aarhus har der gennem hele projektperioden været mange flittige NaturTjekkere, som har bidraget til de mere end 1.173.000 registreringer på landsplan. Projektet, som er finansieret af Aage V. Jensens Naturfond, er netop afsluttet i oktober 2020, og resultaterne forventes offentliggjort allerede inden årsskiftet.

Medlemsarrangementer & -ture

Medlemsarrangementer og formidling til befolkningen forbliver én af DN's absolutte kerneaktiviteter. I DN Aarhus har vi nedsat en effektiv lille arbejdsgruppe, som primært beskæftiger sig med at arrangere ture og foredrag for medlemmer og andre interesserede borgere. Nogle sigter mod det voksne publikum, andre mod børn og unge. Nogle er mest til komplekse miljøproblematikker, andre ynder bare at invitere på skovtur i det grønne. Men typisk vil arrangementet tage udgangspunkt i en aktuell natur- og miljøproblematik eller forholde sig til årstiden og virkeligheden udenfor vinduet. Og mens nogle af vore aktive frivillige selv påtager sig rollen som formidler, er det ligeså ofte et spørgsmål om at engagere en ekstern vidensperson, og i øvrigt stå for logistikken og det praktiske.

Netop på formidlingsfronten har Corona-virus ramt foreningens aktiviteter særligt hårdt, og vi har i modsætning til de foregående år kun planlagt og afviklet ganske få arrangementer i 2020. Nedenfor fremgår både de der blev gennemført og de, der nødtvungent måtte aflyses:

2019:

- 18/11: *Fugle v. Egå Engsø*, guidet tur v. Ole Bøgh Vinther.
- 27/11: *Lægeurternes historie*, foredrag v. Anne Murmann Hansen.

2020:

- 2/2: *Snittedag*, arrangement for børn, i samarbejde med Natur & Ungdom
- 7/3: Ekskursion til Forstbotanisk Have i Aarhus v. Bent Odgaard.
- 14/3: Temadag: *Hvordan bliver der plads til naturen i Danmark?* AFLYST.
- 25/3: Bustur til Gyllingnæs Gods. AFLYST.
- 4/4: *Fugle v. Egå Engsø*, guidet tur v. Ole Bøgh Vinther.
- 30/4: Botanisk forårstur i Stjær Stenskov v. Nikolaj Sass Ebsen og John Brandbyge. AFLYST.

- 2/5: *Fugle v. Egå Engsø*, guidet tur v. Ole Bøgh Vinther.
- 18/5: Offentligt debatmøde om Bæredygtig Grøn Trafikløsning for Aarhus, arrangeret af politiske partier og FO, m. paneldeltagelse af Klimagruppetovholder Anders Jensen. Gennemført som virtuelt møde.
- 19/5: Spiselige planter ved Vilhelmsborg. AFLYST
- 14/6: *De vilde blomsters dag ved Sletterhage*. Sanketur v. Eva Kullberg.
- 12/7: Sanketur ved Kalø v. Eva Kullberg.
- 10/9: Rundvisning i Maskinrummet på Aarhus Ø, i samarbejde med Aarhus Kommune
- 13/9: *Naturtjek, kokasser og sneglevæddeløb* Naturens Dag, i samarbejde med Aabrinken Kogræsser- og Naturplejeforening
- 19/9: *Sensommerrengøring langs Aarhus Å*, DN's affaldsindsamling i samarbejde med Aabrinken Kogræsser- og Naturplejeforening

Én af de få ture, som det lykkedes af afholde, få dage inden Corona-nedlukning. Forstbotanisk Have (Foto: S. Jonshøj)

DN Aarhus samarbejder

Danmarks Naturfredningsforening har gennem tiden altid afsøgt balancen mellem dialog og konfrontation. Det ligger i foreningens raison d'être at varetage beskyttelsesinteresser og opponere når de kompromitteres af samfundsudviklingen. Men det kan gøres på flere måder, og i de senere år har DN som organisation tilstræbt en mere dialogbaseret facon, hvor samarbejde om fælles interesser har vist sig at skabe bemærkelsesværdige resultater for natur, miljø og klima. I DN Aarhus læner vi os op ad denne kurs og forsøger at nå så langt som overhovedet muligt ved at vælge en pragmatisk linje og argumentere på et sagligt og faktuel grundlag. Det skaber lydhørhed og åbner døre blandt både tilhængere og modstandere.

Samarbejde med andre grønne interessenter

Enighed gør som bekendt stærk. På den baggrund er det helt naturligt, at der til enhver tid eksisterer et mere eller mindre formelt samarbejde mellem byens grønne organisationer, institutioner og borgere. Det giver sig dels udtryk i jævnlige, strategiske drøftelser og alliancer vedr. konkrete sager af fælles interesse, eller i helt praktiske samarbejder om f.eks. afviklingen af offentlige formidlingsarrangementer.

Således mobiliserede vi en række af byens grønne aktører i et fælles debatindlæg til [forsvar for realiseringen af Moesgaard Vildskov](#) med græssende dyr.

Ligeledes gik vi sammen med Verdens Skove og Klimabevægelsen om at sætte fokus på kommunens problematiske anvendelse af tilsyneladende [ikke-bæredygtig biomasse på Studstrupværket](#).

Desuden var DN Aarhus initiativtager til *Klimaborgerrådet*, der blev dannet i juni af 13 grønne NGO'er, uafhængigt af Aarhus Kommune. Klimaborgerrådet har allerede udarbejdet en række fælles skrivelser til kommunen, gennemført oplysningsaktiviteter samt været til foretræde i Teknisk Udvalg. DN laver dog fortsat selvstændige henvendelser og høringssvar til myndighederne.

Og endelig tilsluttede vi os en bred alliance af blå-grønne interessenter i [protest mod muslingskrab i Aarhus Bugt](#), som mundede ud i en officiel skrivelse til Fødevarerministeren.

Samarbejde med myndighederne

I DN Aarhus opnår vi langt hovedparten af vore resultater i dialog og gennem samarbejde med andre interessenter. Her i blandt ikke mindst myndighederne. Således sidder DN Aarhus f.eks. med i kommunalt nedsatte følgegrupper for udviklingsprojekter i True Skov, Kasted Geding Mose og Moesgaard Vildskov, samt for kommunens plaststrategi. Foruden disse og andre mere spontane relationer og midlertidige projekter, deltager vi også i en række permanente fora eller tilbagevendende begivenheder, der på hver deres måde fremmer såvel DN's mulighed for indflydelse, som naturens og miljøets bedste i almindelighed. Blandt disse er det værd at nævne:

Kontaktmøde med Teknik & Miljø, Aarhus Kommune

Gennem rigtig mange år har DN Aarhus nydt det privilegium at blive inviteret til et årligt møde med Teknik og Miljø, hvor vi får anledning til – formelt – at spørge ind til kommunens politik og praktiske forvaltning, og modtager uddybende svar og forklaringer fra højtplacerede embedsfolk. Vi betragter det som et udtryk for, at man anerkender DN som en seriøst og konstruktiv sparringspartner, som det er værd at lytte til og at gå i dialog med. Og denne dialogbaserede relation til myndighederne forhindrer på ingen måde, at DN fortsat kan agere naturens vagthund, om nødvendigt. På seneste møde drøftede vi bl.a. realiseringen af Moesgaard Vildskov, forvaltningen af Holme Bjerge-fredningen, henkastede cigaretskod, den planlagte havneudvidelse og Aarhus Kommunes klimaambitioner på baggrund af et meget løfterigt budgetforlig for 2020.

DN har i årets løb foranlediget kommunal opfølgning på sager omkring Jelshøj i Holme Bjerge-fredningen. (Foto: S. Jonshøj)

Det Grønne Råd

Det Grønne Råd er kommunalt nedsat, men er en apolitisk sammensætning af organisationer og foreninger, som har speciel interesse i beskyttelsen, benyttelsen og udviklingen af naturen i Aarhus Kommune. Rådet skal medvirke til at sikre en bred og kvalificeret dialog og debat, og derigennem styrke embedsværkets og lokalpolitikernes beslutningsgrundlag.

Som alt andet i år har aktiviteten i rådet været præget af flere mødeaflysninger på grund af Corona-virus, og det er derfor blevet til blot to møder siden seneste beretning. To emner fra dagsordenen skal her have et par ord med på vejen:

➤ Aarhus Naturkanon

Byrådet har besluttet, at Aarhus Kommune skal have sin egen naturkanon, udarbejdet efter samme retningslinjer som den nationale naturkanon. Formålet er at inspirere borgerne til at komme ud og opleve naturens mangfoldighed og skønhed samt et håb om, at man således vil være mere omsorgsfuld og påpasselig over for vores natur.

Sammen med kommunen har Det Grønne Råd beskrevet og nomineret 15 unikke naturperler, som i løbet af sommeren har været sat til afstemning blandt byens borgere. På baggrund af de afgivne 2.578 stemmer er udvalgt de 10 lokaliteter med flest stemmer. Ikke overraskende fik Brabrand Sø og Årslev Engsø – som her er betragtet som én lokalitet – det højeste antal stemmer, nemlig 422. Herefter følger de øvrige 9 lokaliteter med stemmetallene nævnt i parentes:

Marselisborgskovene (408), Giber Å (291), Forstbotanisk Have (261), Riis Skov (195), Egå Engsø (178), Jeksendalen (155), Holme Bjerge (112), Vestereng (105) og Mariendal Strand (103).

[Læs mere om Aarhus Naturkanon](#) på kommunens hjemmeside

➤ Et grønnere Aarhus

Som ramme for kommunens fremtidige arbejde med naturen og det grønne har Teknik og Miljø udarbejdet et oplæg til en naturpolitik kaldet: *”Et grønnere Aarhus – Aarhus Kommunes politik for naturen og det grønne”*.

”Et grønnere Aarhus” skal fastlægge ambitioner, mål og indsatser for naturen og det grønne i kommunen og afløser dermed en række mere specifikke politikker og sektorplaner på området. Målet har været at skabe en overordnet og klar politisk ram-

me og retning, og dermed også et bedre grundlag for synergier og prioriteringer. Tanken er, at dokumentet skal revideres én gang i hver byrådsperiode, og én gang om året vil byrådet få forelagt en status på mål og indsatser i "Et grønnere Aarhus".

Inden byrådets første behandling af visionen, der fandt sted d. 23 september 2020, havde Det Grønne Råd mulighed for at behandle materialet, hvilket resulterede i et

skriftligt [høringssvar](#) fra rådet. Overordnet er der ros til visionen, men også bemærkninger til bl.a. målbarhed, naturtiltag og ambitionsniveau, og så er der udtrykt et stærkt ønske fra rådet om, at der sættes mere fokus på naturformidling, herunder også den direkte, klassiske formidling af naturen via guidede ture.

Vi kan med tilfredshed konstatere, at der er blevet lyttet til Det Grønne Råds bemærkninger, og vi vil naturligvis følge de kommende politiske forhandlinger frem mod den endelige vedtagelse, og herefter arbejde for, at visionerne realiseres.

Se [referater](#) fra møder i rådet på Aarhus Kommunes hjemmeside.

Et kommunalt løfte, som DN vil sørge for at holde dem op på (Foto. S. Jonshøj)

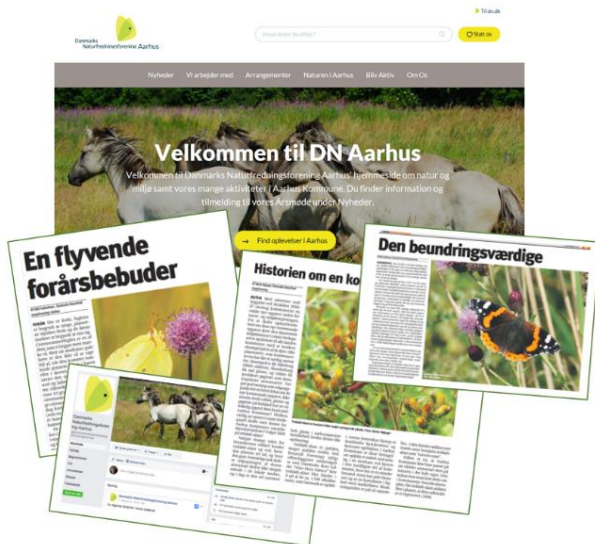
Forum for invasive arter

Dette niche-forum er udsprunget af Det Grønne Råd. Her mødes en lille flok interessenter jævnligt med Aarhus Kommune, for at drøfte problemstillinger vedr. invasive arter og hvordan de evt. kan bekæmpes. Formålet er at bistå den kommunale naturforvaltning med seneste viden og erfaring, og således bidrage til en effektiv strategi for forvaltning og evt. bekæmpelse af invasive arter. Der har ikke været afholdt møder i Forum for Invasive arter siden seneste årsberetning.

Eksponering af DN Aarhus - kommunikation og PR

Synlighed er afgørende for at nå igennem med et budskab i dagens overvejende digitale medielandskab. Der er rift om opmærksomheden, og naturen trækker sjældent overskrifter i konkurrencen med socialpolitik og trafikale trængselsproblemer. I DN Aarhus bruger vi derfor en del krudt på vores elektroniske formidling. Men vi fastholder selvfølgelig brugen af de traditionelle nyhedsmedier og forspilder nødtigt en mulighed for at komme til orde, hvis den byder sig.

Hjemmeside, Facebook og Nyhedsbrev

DN Aarhus har naturligvis sin egen hjemmeside, hvor du finder faktuelle oplysninger om lokalforeningens virke, uddybende beskrivelser af lokale naturområder og relevante links. Hjemmesiden er omverdenens nemme adgang til DN Aarhus, og vi henviser og linker til den i enhver tænkelig sammenhæng, og bestræber os på hele tiden at holde den opdateret.

Ligeledes har vi en facebookside, som er kendetegnet ved en blanding af nationale

DN-indlæg og annoncering af aktuelle, lokale begivenheder, og den opleves derfor i sagens natur mere dynamisk. Tilslutningen er fortsat støt stigende, og siden har nu over 1500 følgere.

Og endelig udsender vi med en fast, månedlig frekvens et elektronisk nyhedsbrev, som i skrivende stund henvender sig til 7409 abonnenter.

Sidst men ikke mindst er der skabt en grundlæggende synergi mellem hjemmeside, facebook og nyhedsmail, således at indlæg bragt ét sted typisk leder læseren videre til én eller flere af vore andre platforme.

Vil du selv se, hvad vi snakker om, så [besøg aarhus.dn.dk](http://besøg.aarhus.dn.dk) eller [facebook](https://www.facebook.com/dn aarhus), eller [tilmeld dig DN Aarhus' nyhedsbrev](mailto:tilmeld@aarhus.dn.dk).

Omtale i medierne

DN Aarhus har også i det forgangne år fået taletid i de lokale/regionale medier:

- D. 12/12-2019 – Aarhus Stiftstidende: **Vindmøller i modvind**, artikel m. interview med formand Sebastian Jonshøj, vedr. placering af vindmøller ved Kastet Geding
- D. 12/1-2020 – Lokalavisen: **Naturfredningsforening kritiserer Aarhus Kommune**, artikel om opstilling af solcelleanlæg tæt ved bebyggelse.
- D. 26/1-2020 – JP Aarhus: **Vi må leve med udsigten til sol og vind**, kronik af formand Sebastian Jonshøj om behovet for en revurdering af vores syn på vindmøller som grimme.
- D. 14/2-2020 – Aarhus Stiftstidende: **Kæmpe havneudvidelse deler vandene**, artikel m. referencer til DN's høringsvar om havneudvidelsens konsekvenser for natur, miljø og landskab.
- D. 22/4-2020 – JP Aarhus: **Skarp grøn kritik af Aarhus' klimaplan**, artikel m. interview med Klimagrube-tovholder Anders J. Jensen vedr. utilstrækkeligt ambitionsniveau i kommunens udkast til klimaplan.
- D. 22/4-2020 – Lokalavisen: **Naturfredningsforening laver ny klimaplan: "Kommunens plan er for luftig og ikke konkret nok"**, artikel om DN Aarhus' forslag til klimaplan for Aarhus Kommune.
- D. 7/6-2020 – Aarhus Stiftstidende: **Vi elsker også naturen i dens egen ret**, kronik af formand Sebastian Jonshøj på vegne af en række grønne organisationer i Aarhus, om perspektiverne i en realisering af Moesgaard Vildskov.
- D. 28/6-2020 – JP Aarhus: **Aarhus må sige farvel til biomassen**, debatindlæg af DN Aarhus i samarbejde med Verdens Skove vedr. anvendelse af ikke-bæredygtig biomasse i energiforsyningen.
- D. 1/7-2020 – Lokalavisen: **Aarhus Kommunes klimaregnskab er misvisende**, debatindlæg af DN Aarhus i samarbejde med Verdens Skove vedr. anvendelse og branding af biomasse, som CO2-neutral.
- D. 20/7-2020 – Aarhus Stiftstidende: **Grundvandsbeskyttelse er prisen værd**, debatindlæg af formand Sebastian Jonshøj med opbakning til den kommunale Indsatsplan for beskyttelse af grundvandet og imod anvendelse af pesticider.
- D. 20/10 2020 – Aarhus Stiftstidende: **Vi bør have vindmøller på havnen**, Åbent brev til byrådet af formand Sebastian Jonshøj med opbakning til at fastholde eller udvide VE Temaplanens vindmøller på havnen.

En hilsen fra studenterne

Af Winnie Holdt, formand i DN Aarhus UNG

Året i år har på ingen måde været som forventet, heller ikke for os i DN Aarhus Ung. Vi startede sæsonen med at gentage succesen fra sidste år, nemlig vores bæredygtige *Juledekorationsevent* på Godsbanen. Igen i år blev billetterne revet væk, og vi er alle enige om, at vi er nødt til at gøre begivenheden til en fast tradition.

Dernæst gik vi på en tiltrængt juleferie, efterfulgt af januar måned, der for mange af os var fyldt med eksaminer eller specialeskrivning; det er selvfølgelig noget der skal prioriteres i en ungdomsafdeling fyldt med studerende. Men knap var eksamensperioden ovre, før årets første månedsmøde blev afholdt. Der var et stort fremmøde, og en kæmpe begejstring og initiativ til at få stablet en masse fede arrangementer på benene.

Vi fik afholdt et fuglekasse- og insekthotel arrangement i samarbejde med Århus Friskole, hvor børnefamilier trodsede kulden for at skabe dejlige hjem til en masse dyr. Derudover var der fuld gang i planlægningen af ramsløgs-ture, bålhygge, urtehaverprojekter og meget mere.

Men så kom corona!

Første digitale møde, hvor hele 11 aktive dukkede op! (Foto: DN UNG)

Det betød, at vi dette år desværre slet ikke har arrangeret så mange fede arrangementer som vi håbede på. Til gengæld blev vi tvunget ud i formidling på digitale medier. Vi overgik til digitale møder, og opbakningen til dette var over al forventning. Hele 11 aktive mødte op til første møde! Det fortæller blot noget om, hvor engagerede frivillige vi har her i ungdomsafdelingen.

På mødet fik vi brainstormet en masse fede idéer til tiltag, der kunne engagere andre, og give dem lyst til selv at gå på opdagelse i naturen. Det resulterede bl.a. i "DN VILDE DYST", der var en digital dyst i flere runder, hvor folk på Facebook lærte lidt om sommerfugle. Derudover var der flere opslag med billeder på både Facebook og Instagram fra ungdomsafdelingens aktive, der selv havde været ude i naturen og samle ingredienser til bl.a. ramsløgspesto, muslingesuppe og hybenmarmelade.

Danmark åbnede lige så stille mere og mere op, og vi fik i takt dermed afholdt både de årlige høslæt i Vennelystparken og ved Brabrand Sø, og deltog i den landsdækkende affaldsindsamling.

Det er ingen hemmelighed, at det har været hårdt – og til tider lidt demotiverende – ikke at kunne komme ud og mærke naturen sammen. Men samtidig har denne tid også vist os, hvor meget vi kan sammen, hver for sig.

Fremtiden for DN Aarhus Ung byder forhåbentlig på en masse fede arrangementer og flere hyggelige møder med fællesspisning. Vi ses derude.

Fællesspisning inden mødet i januar. Menuen stod på hjemmelavede linseburgere (Foto: Winnie Holdt)

Bestyrelse og suppleanter i DN Aarhus*

Bestyrelsesmedlemmer markeret med **rødt**, suppleanter med **grønt**

	Bosat i	E-mailadresse	Funktion
Anders Jensen	8240 Risskov	andersjjensen1@gmail.com	Tovholder KLIMA
Birthe Troelsen	8270 Højbjerg	birthetroelsen@gmail.com	
Børge Kludt Nissen	8250 Egå	bn@koknissen.dk	
Christian Munk	8230 Åbyhøj	munk4691@gmail.com	
Ellen Hald Esmann	8200 Aarhus N	ellen@ellenesmann.dk	Næstformand
Elsebeth Hansen	8250 Egå	elsebethhansen@mail.dk	
Eva Kullberg	8420 Knebel	mail@evakullberg.dk	
Jens Dybkjær Holbech	8000 Aarhus C	holbech@gmail.com	
Jens Laursen	8310 Tranbjerg	lonelaur@gmail.com	
Morten Stampe Larsen	8000 Aarhus C	mstampel@hotmail.com	
Ole Bøgh Vinther	8000 Aarhus C	olebvinther@gmail.com	
Poul-Henrik Knuhtsen	8270 Højbjerg	knuhtsen@hotmail.com	
Rune Engelbreth Larsen	8000 Aarhus C	humanisme.dk@gmail.com	
Sebastian Jonshøj	8220 Brabrand	jonshoej@gmail.com	Formand
Søren Højager	8381 Tilst	sorenhojager@gmail.com	Tovholder NATUR
Tune Sabroe	8464 Galten	tunesabroe@gmail.com	

* pr. ultimo oktober 2019

Foruden ovennævnte, består DN Aarhus af mange flere aktive ildsjæle, som bidrager til foreningens arbejde i forskellige sammenhænge. Kunne du tænke dig at blive én af dem, så læs mere på side 6 eller besøg os på

aarhus.dn.dk

eller på

www.facebook.com/DanmarksNaturfredningsforeningAarhus